

REPUBLIKA SLOVENIJA
ZAGOVORNIK NAČELA ENAKOSTI

Redno letno poročilo za leto 2022

MINISTRSTVO ZA KULTURO **(MK)**

- 1.1 **Ocene diskriminatornosti predpisov**
- 1.2 **Priporočila Zagovornika MK**
- 1.3 **Ugotavljanje diskriminatornosti ravnanj**
- 1.4 **Svetovanje, informiranje in podpora**
- 1.5 **Sodelovanje Zagovornika z MK**
- 1.6 **Splošni in posebni ukrepi za odpravo diskriminacije in spodbujanje enakega obravnavanja**

Ministrstva in druge institucije

MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO, SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI (MDDSZ)

MINISTRSTVO ZA FINANCE (MF)

MINISTRSTVO ZA GOSPODARSKI RAZVOJ IN TEHNOLOGIJO (MGRT)

MINISTRSTVO ZA INFRASTRUKTURO (MZI)

MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE, ZNANOST IN ŠPORT (MIZŠ)

MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO (MJU)

MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO, GOZDARSTVO IN PREHRANO (MKGP)

MINISTRSTVO ZA KULTURO (MK)

MINISTRSTVO ZA NOTRANJE ZADEVE (MNZ)

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO (MORS)

MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR (MOP)

MINISTRSTVO ZA PRAVOSODJE (MP)

MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE (MZ)

MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE (MZZ)

VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

URAD VLADE ZA NARODNOSTI

URAD VLADE ZA OSKRBO IN INTEGRACIJO MIGRANTOV

URAD VLADE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

SLUŽBA VLADE ZA DIGITALNO PREOBRAZBO

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

DRUGI DRŽAVNI ORGANI, LOKALNE SKUPNOSTI, NOSILCI JAVNIH POOBLASTIL IN PRAVNE OSEBE

LEGENDA

Področja družbenega življenja, kjer morajo državni organi, lokalne skupnosti, nosilci javnih pooblastil ter pravne in fizične osebe spoštovati prepoved diskriminacije.

Delo in zaposlovanje

- Pogoji za dostop do zaposlitve, samozaposlitve in poklica (vključno z izbirnimi merili in pogoji zaposlovanja, ne glede na vrsto dejavnosti in na vseh ravneh poklicne hierarhije, vključno z napredovanjem);
- Dostop do vseh oblik in do vseh ravni karierne orientacije in svetovanja, poklicnega in strokovnega izobraževanja in usposabljanja, nadaljnjega poklicnega usposabljanja in preusposabljanja, vključno z delovno prakso;
- Zaposlitveni pogoji in pogoji dela, vključno s prenehanjem pogodbe o zaposlitvi in plačami.

Članstvo v sindikatih

- Članstvo in vključevanje v organizacijo delavcev, ali delodajalcev ali v vsako organizacijo, katere člani opravljajo določen poklic, vključno z ugodnostmi, ki jih zagotavljajo take organizacije.

Socialne pravice

- Socialna zaščita, vključno s socialno varnostjo;
- Socialne ugodnosti.

Zdravstveno varstvo

- Zdravstveno varstvo.

Izobraževanje

- Vzgoja in izobraževanje.

Trg dobrin in storitev

- Dostop do dobrin in storitev, ki so na voljo javnosti, vključno s stanovanji, in preskrbo z njimi.

Drugo

- V to področje spadajo zadeve, ki jih ni mogoče uvrstiti v zgornje kategorije in zadeve, ki naslavljajo vsa področja hkrati ali pa splošno področje varstva pred diskriminacijo.

Pregled statusov priporočil

Status priporočila na dan 31. januar 2023:

- Uresničeno: ●
- Neuresničeno: ●

Nekatera priporočila za spodbujanje enakega obravnavanja so sistemska in splošna, njihov cilj je predvsem delovati preventivno in ozaveščati, pogosto pa so poslana več naslovnikom hkrati. V teh primerih so označena kot:

- Sistemsko priporočilo: ●

1.1 Ocene diskriminatornosti predpisov

Zagovornik v letu 2022 ni izvedel ocen diskriminatornosti predpisov iz pristojnosti MK.

1.2 Priporočila Zagovornika MK

Zagovornik v letu 2022 ni izdal priporočil iz pristojnosti MK.

1.3 Ugotavljanje diskriminatornosti ravnanj

Zagovornik v letu 2022 ni izdal odločb o ugotavljanju diskriminatornosti ravnanj iz pristojnosti MK.

1.4 Svetovanje, informiranje in podpora

! Gledališke predstave naj bodo dostopne za otroke s posebnimi potrebami

Zagovorniku je pisala mati otroka z motnjo avtističnega spektra. Navedla je, da eno izmed gledališč v Ljubljani otroku ni omogočilo celotnega ogleda predstave. Zagovornik je stranki pojasnil, da je za ustrezno obravnavo ključna presoja pojma t. i. primerne oziroma razumne prilagoditve. Prav tako je treba invalidom, ne glede na njihovo invalidnost, omogočiti dostop do kulturnih dobrin in jim zagotoviti ustvarjalnost. Tako je tudi gledališče kot javni zavod, ki deluje na področju kulture, zavezano izvajati ustrezne ukrepe, da gledališke predstave lahko obiskujejo tudi osebe z invalidnostmi. Po preliminarnem stališču Zagovornika je otrok z motnjo avtističnega spektra brez dvoma upravičen do primernih prilagoditev ob obisku gledališča. Ob ustrezni vnaprejšnji seznanitvi bi se hostesna služba lahko primerno odzvala (0702-310/2021).

! Problematika nedostopnosti medijskih vsebin za senzorno ovirane

Na Zagovornika se je obrnila stranka, ki je zatrjevala diskriminacijo pri dostopu senzorno oviranih oseb do medijskih vsebin. Zmotilo jo je, da oddaja, ki je bila namenjena gluhim, ni bila podnaslovljena oziroma prevedena v slovenski znakovni jezik. Zagovornik je stranki pojasnil, da je zadevno področje v slovenskem pravnem redu pomanjkljivo urejeno, da pa je v zvezi z dostopnostjo medijskih vsebin že izdal priporočilo za izboljšanje stanja. Stranki je predstavil tudi novo ureditev po Zakonu o avdiovizualnih medijskih storitvah, ki od ponudnikov medijskih storitev zahteva, da do konca leta 2022 sprejmejo načrt izboljšanja dostopnosti vsebin (0702-26/2022).

Domnevno javno spodbujanje sovraštva na prireditvi in v medijih

Zagovornika je stranka prosila, naj preveri, ali je organizator določene prireditve javno spodbujal ali razpihoval sovraštvo, nasilje ali nestrpnost, ki temelji na spolu in spolni usmerjenosti, ko je v medijih in na prireditvi javno govoril in agitiral za referendum proti odločitvi Ustavnega sodišča, da se istospolni pari lahko poročijo in posvojijo otroka. Zagovornik je pojasnil, da samo dejstvo, da posameznik ljudi poziva k zbiranju podpisov za zakonodajni referendum (ne glede na to, da vsebina nasprotuje odločitvi Ustavnega sodišča), ne more pomeniti diskriminacije, saj lahko pobudo za vložitev zahteve za razpis referenduma vložijo vsak volivec, politična stranka ali drugo združenje državljanov. O dopustnosti razpisa referenduma pa se odloča posebej. Ocenil je tudi, da javno govorjenje in agitiranje za referendum proti odločitvi Ustavnega sodišča ne izpolnjuje pogojev po prvem odstavku 10. člena ZVarD, ki opredeljuje pozivanje k diskriminaciji, kot spodbujanja drugih oseb k dejanjem, katerih posledica je bila, je ali bi lahko bila diskriminacija (0702-174/2022).

1.5 Sodelovanje Zagovornika z MK

Zagovornik v letu 2022 z MK ni neposredno sodeloval.

1.6 Splošni in posebni ukrepi za odpravo diskriminacije in spodbujanje enakega obravnavanja

1. **MK** je v okviru **splošnih ukrepov** za spodbujanje enakega obravnavanja poročalo o Resoluciji o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2021–2025, katere namen je zagotavljanje vsem družbenim skupinam enakopravno sodelovanje v družbi (nediskriminatorna in vključujoča raba jezika, spoštovanje kulturne raznolikosti na ravni jezika ipd.).
2. S pomočjo javnih razpisov je **MK** sofinanciralo kulturne projekte nepridobitnih kulturnih organizacij ter kulturne projekte ustvarjalcev na področju različnih manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev.
3. **MK** je poročalo tudi o javnem razpisu za izbor operacij za večjo socialno vključenost pripadnikov ranljivih družbenih skupin na področju kulture v okviru evropskega socialnega sklada v letih 2021–2023 in o javnem razpisu za izbor kulturnih projektov za razširjanje programskih vsebin, namenjenih senzorno oviranim.
4. **MK** je izvedlo tudi pilotni projekt za preizkušanje tehnologije za samodejno podnaslavljanje, ki bi invalidom omogočila spremljanje televizijskih programov na javnih in komercialnih televizijah.
5. **MK** je poročalo tudi o javnem razpisu za izbor kulturnih projektov programa, namenjenega pripadnikom nemško govoreče etnične skupine v Sloveniji. **MK** je neposredno pozvalo k financiranju kulturnih programov avtohtone italijanske in madžarske narodne skupnosti ter pripravilo javni razpis za izbor kulturnih projektov na področju različnih manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev v Sloveniji, s čimer se spodbuja in ohranja kulturna identiteta pripadnikov manjšinskih etničnih skupnosti in priseljencev.
6. **MK** je podelilo tudi koncesijo Zvezi društev slepih in slabovidnih za zagotavljanje knjižnične dejavnosti kot javne službe v posebnih prilagojenih tehnikah za slepe in slabovidne.
7. **MK** je objavilo seznam pooblaščenih subjektov za izmenjavo izvodov knjig v dostopnem formatu, s čimer se olajša dostop do informacij o tem, kje se lahko pridobijo izvodi v dostopnem formatu za slepe in slabovidne osebe ter osebe z drugimi motnjami branja.
8. **MK** je pozvalo javne zavode, naj bo vsaj en projekt v njihovem programu dela in finančnem načrtu prilagojen ranljivim skupinam (npr. brezplačen ogled razstav ob določenih datumih za različne obiskovalce).

9. **MK** je izvedlo tudi nacionalni projekt Dostopnost do kulturne dediščine ranljivim skupinam za muzejske ustanove v Sloveniji.
10. V okviru **posebnih ukrepov** za zagotavljanje enakosti je **MK** poročalo o povečanju števila digitaliziranih in spletno dostopnih vsebin, prilagojenih potrebam pripadnikov različnih skupin invalidov.